

ŠTUDIJNÝ ODBOR

3.1.14. SOCIÁLNA PRÁCA

Sociálna práca je študijný odbor (ďalej len SP) zo sústavy študijných odborov, spravovaných Ministerstvom školstva SR, ako oblasť poznania (§ 50 ods. 1 Zákona č. 131/2002, v ktorej absolvent študijného programu (§ 51 ods. 1 Zákona č. 131/2002) nadobudne profesionálnu spôsobilosť vykonávať svoje povolanie alebo sa pripraví pokračovať v nadväzujúcom vysokoškolskom štúdiu.

Identifikácia študijného odboru

(a) Názov:

SOCIÁLNA PRÁCA (anglický názov Social work science, nemecký názov Sozialarbeitswissenschaft)

(b) Stupne vysokoškolského štúdia, v ktorých sa odbor študuje, a štandardná dĺžka študijných programov pre tieto stupne vysokoškolského štúdia:

Študijný odbor **SOCIÁLNA PRÁCA** sa môže podľa Sústavy študijných odborov vydané rozhodnutím Ministerstva školstva SR č. 2090/2002-sekr. zo dňa 16. decembra 2002 študovať v:

- prvom stupni vysokoškolského štúdia (Bc.) so štandardnou dĺžkou 3 roky
- druhom stupni vysokoškolského štúdia (Mgr.) so štandardnou dĺžkou 2 roky. Predpokladá sa, že absolvent ukončil prvostupňové štúdium v študijnom odbore Sociálna práca alebo v niektorom príbuznom študijnom odbore (Sociológia, Sociálna pedagogika, Andragogika,). Pre uchádzačov, ktorí ukončili prvostupňové štúdium v niektorom vzdialenejšom študijnom odbore (Pedagogika, Sociálna filozofia, Liečebná pedagogika, Sociálna psychológia Ošetrovateľstvo) možno navrhnúť študijný program so štandardnou dĺžkou štúdia až 3 roky.
- treťom stupni vysokoškolského štúdia (PhD.)

(d) Zdôvodnenie potreby:

Odborné diskusie o úrovni vzdelania potrebnej pre uznanie odbornej kvalifikácie v sociálnej práci v európskom kontexte prebiehajú v Slovenskej i Českej republike^{1/} viac ako 10 rokov. Vychádzajú z rôznych medzinárodných konvencií (napr. *Európska konvencia o všeobecnej porovnateľnosti dôb vysokoškolského štúdia* prijatá Radou Európy), ale najmä z právne záväznej hlavnej smernice Európskej únie z 21. januára 1988 - *Smernica Rady Európy o všeobecnom systéme uznávania vysokoškolských diplomov (higher-education)* udelených na základe ukončenia odborného vzdelávania v trvaní aspoň troch rokov. Sociálna práca je súčasťou spoločenských potrieb tretieho milénia v rozvoji terciárnej sféry spoločenského života. Pre súčasnú dekádu milénia sa predpokladá aspoň taká potreba profesionálov v sociálnej práci, aby bolo možné vyrovnáť zaostávanie SR za vyspelými štátmi západnej Európy.

Za realizáciu uvedených dokumentov v praxi vzdelávania v oblasti sociálnej práce v Slovenskej republike prevzalo zodpovednosť Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny v SR

^{1/} V spolupráci s Ministerstvom práce, sociálnych vecí v Českej republike a Asociáciou vzdelávateľov v sociálnej práci v ČR boli uskutočnené viaceré odborné semináre a konferencie zástupcov katedrií sociálnej práce. Výsledkom sú viaceré materiály a publikácie o vzdelávacích štandardoch a učebných osnovách vyučovacích predmetov.

(MPSVaR) a Asociácia vzdelávateľov v sociálnej práci v Slovenskej republike. Za týmto účelom boli, s podporou fondu Phare, uskutočnené viaceré odborné semináre a konferencie vzdelávateľov v sociálnej práci^{2/} a ustanovené komisie expertov. V roku 2001 bola na tieto účely ustanovená *Koordináčna komisia pre ďalšie vzdelávanie a rozvoj vedecko-výskumnej činnosti* Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.

(e) Podobné študijné odbory zahraničí:

ČR: UK Praha - Sociálna práca, Pražská vysoká škola psychosociálných štúdií- Sociálna práca, MU Brno - Sociálna práca, **Austrália:** Adelaide, Flinders University - The Master of Social Work, **Rakúsko:** Universität Wien - Sozialarbeit/Sozialpädagogik, **Spolková republika Nemecko:** Universität Lüneburg - Sozialarbeitswissenschaft, Universität Tübingen, Universität Frankfurt am Main - Sozialarbeit/Sozialpädagogik, **Švajčiarsko:** Universität Freiburg **Anglicko:** University of East Norwich - Social Work, **Rusko:** St.Peterburg University - Social Work,, **Poľsko:** Uniwersitet Śląski Katowice – Praca socjalna, Uniwersitet Warszawski Warszawa – Praca socjalna, Uniwersitet im. Adama Mickiewicza Poznań - Praca socjalna, Lódzski univesitet Lódz: Pedagogika socjalna. **Vatikán:** Pápežská gregoriánska univerzita a saleziánska univerzita,

(f) Vymedzenie príbuzných študijných odborov a rozdielov medzi nimi:

- Sociálna pedagogika
- Andragogika
- Sociológia
- (Sociálna) psychológia
- Liečebná pedagogika

Vzťah medzi sociálnou prácou a príbuznými študijnými odbormi nie je symetrický.

Uvedené príbuzné študijné odbory predstavujú akademické disciplíny s rôznou mierou priamej aplikovateľnosti v praxi. Sociálna pedagogika, andragogika a liečebná pedagogika sú disciplíny, vychádzajúce prevažne z tzv. vzdelávacej, terapeutickkej a poradenskej paradigmy, kým sociológia a sociálna psychológia sú predovšetkým teoreticko-empirické vedy, s ťažiskom na riešení makrospoločenských a skupinových sociálnych problémov.

Vo vzťahu k sociálnej práci vystupujú i širšie príbuzné študijné disciplíny, ktoré predovšetkým sýtia sociálnu prácu svojimi poznatkami (ekonomické, právne, politologické, sociologické, ošetrovateľské a psychologické študijné odbory).

(c) Obsah:

Absolventi študijného odboru SOCIÁLNA PRÁCA sú spôsobilí vykonávať podľa dosiahnutého stupňa profesiu

- bakalár sociálnej práce (Bc. Socialwork)- 1. stupeň,
- magister sociálnej práce (Mgr. Socialwork) - 2. stupeň
- Philosophie doctor sociálnej práce – (PhD. socialwork) - 3. stupeň

Sociálny pracovník - absolvent bakalárskeho štúdia ovláda základy teórie a praxe sociálnej práce, má znalosti o úlohách štátnej správy, samosprávnych orgánov a neštátnych subjektov v oblasti sociálnej politiky. Je pripravený pre výkon

- sociálno-správnych činností,

- sociálno-právneho poradenstva prvého kontaktu,
- sociálneho diagnostikovania a prognózovania,
- sociálnej prevencie, sociálno-právnej ochrany a depistáže,
- inej formy sociálnej pomoci (napr. krízová intervencia, terénna práca, resocializácia, vyjednávanie a zastupovanie klienta, pomoc občanom v hmotnej a sociálnej núdzi ap.)
- zriaďovania, koordinovania a organizovania sociálnych služieb.

Sociálny pracovník - absolvent magisterského štúdia - ovláda teoretické koncepcie a metódy sociálnej práce, má znalosti o ekonomike a legislatíve sociálnej sféry, pozná metódy riadenia sociálnej sféry a dokáže

- analyzovať sociálnu situáciu v danej lokalite príp. regiónu,
- navrhovať, prijímať a realizovať koncepčné riešenia sociálnych problémov,
- spolupracovať s orgánmi činnými v trestnom konaní, zdravotníctve, školstve a psychologickom a pedagogickom poradenstve,
- podieľať sa na riešení otázok kvality života a socio-enviromentálnych problémov,
- riešiť otázky minorít, osobitne rómskeho etnika
- riešiť otázky rodinnej politiky a rodinného života, chudoby, bezdomovectva, prostitúcie, drogových závislostí a ostatných sociálno-patologických javov a to v rezidenčnej i terénnej sociálnej práci,
- samostatne plánovať a organizovať aktivity v oblasti sociálnej pomoci a sociálnych služieb.

Sociálny pracovník - absolvent doktorandského štúdia - ovláda vedecké metódy a techniky vedeckého výskumu v oblasti vied o človeku a spoločnosti, je schopný riešiť problémy v rámci:

- výskumných projektov,
- špecializovaného sociálneho poradenstva a sociálnej terapie, ako i supervízie,
- sociálneho projektovania s orientáciou na riešenie makro- i mikrosociálnych problémov, napr. v rozvoji regiónu, aktívnej politiky zamestnanosti a pod.
- usmerňovania a koordinácie sociálnych projektov a programov

Obsah pre prvý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (1. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (1. stupeň)

Absolventi odboru Sociálna práca (1. stupeň)

- dokážu analyzovať problémy a možnosti, ktoré sa otvárajú v rôznych oblastiach sociálnej sféry, navrhovať formy sociálnej pomoci aj celé systémy tak, aby spĺňali požiadavky na udržanie a zlepšenie kvality života obyvateľstva, vytvárať takéto aktivity a implementovať ich na mieste.
- vedia pracovať s manažérmi, používateľmi systému a špecialistami iných profesií. Vyžaduje to aj znalosti o ekonomike, práve, organizáciách a manažmente.
- majú znalosti o formách a metódach sociálnej práce, o sociálnej politike štátu a o jej vývojových trendoch, teórii sociálnej práce a o jej aplikovaní na sociálne problémy
- dokážu navrhovať, vyvíjať, implementovať, rozširovať, prispôbovať a lokalizovať formy a metódy sociálnej práce
- nachádzajú uplatnenie v rôznych odvetviach sociálnej sféry, rezortu vnútra, spravodlivosti, vo väzenstve, v probačnej a mediačnej službe, v podnikovej sfére, v oblasti verejnej správy a aktivitách neštátnych subjektov.

Teoretické vedomosti (1. stupeň)

Absolvent Sociálnej práce (1. stupeň) okrem širokého interdisciplinárneho vzdelania

- má základné znalosti z odboru sociológie, štatistiky, demografie, psychológie a teórie sociálnej práce, potrebné pre uskutočňovanie úloh sociálnej práce,
- je pripravený pracovať v širokej oblasti verejnej i súkromnej sféry na úrovniach rodina – obec - spoločnosť
- disponuje znalosťami v špeciálnych oblastiach nevyhnutnými pre SP v práci s klientom v rodine, v rezidentnej SP, v inštitúciách a ústavoch, ako i znalosťami o rodine, osobnosti človeka, sociálnej skupine a zariadeniach sociálnej pomoci.

Praktické schopnosti a zručnosti (1. stupeň)

Absolvent Sociálnej práce (1. stupeň) získa schopnosť

A/ v práci s klientom v oblasti sociálnej pomoci, pričom je kompetentný pracovať ako:

- terénny pracovník a rodinný poradca pre sociálnu problematiku, prácu s mládežou, starými a bezvládnymi a ostatnými odkázanými na cudziu pomoc
- poradenský pracovník pre rôzne inštitúcie a štátnu sociálnu správu
- špecializovaný pracovník pre ústavy, rôzne zariadenia sociálnej starostlivosti a pomoci, detské domovy a výchovné zariadenia až po ústavy azylového typu slúžiac jednotlivcom, rodinám, skupinám i komunitám

B/ pracovať v sociálno-právnej oblasti,

C/ pracovať v organizovaní vzdelávania (nezamestnaných, bezdomovcov, v oblasti rekvalifikácie a pod.),

D/ podieľať sa na príprave sociálneho výskumu

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti (1. stupeň)

Absolvent Sociálnej práce (1. stupeň) dokáže

- prezentovať rôznym druhom klientov a ostatným odkázaným na sociálnu pomoc obsahové i technické problémy sociálneho zabezpečenia a hľadať v spolupráci s nimi optimálne riešenia,
- podieľať sa efektívne ako člen na práci výskumného príp. projektového tímu,
- porozumieť a vysvetliť kvantitatívne rozmery sociálnych problémov,
- organizovať si vlastné štúdium a ďalšie vzdelávanie,
- udržiavať kontakt s najnovším vývojom v teórii a praxi sociálnej práce, sledovať legislatívne zmeny v oblasti práce, rodiny a sociálnych vecí a aplikovať ich vo svojej práci.

Vymedzenie jadra znalostí (1. stupeň)***Nosné témy jadra znalostí študijného odboru (1. stupeň)***

Nosné témy jadra znalostí **1. stupňa** vysokoškolského štúdia sú viazané predovšetkým na sociálnu prácu ako akademickú disciplínu s názvom **Sociálna práca (Social Work, Sozialarbeit)**. Jadro obsahuje:

- Sociálno-filozofické a etické základy Sociálnej práce.
- Sociologické základy Sociálnej práce (základné sociologické pojmy, náuku o spoločnosti a sociálnych javoch, štruktúru a stratifikáciu spoločnosti, spoločenskú zmenu, teóriu

skupín, hodnoty a normy, sociálne deviácie, spoločensky nežiadúce javy, sociálnu solidaritu).

- ❑ Psychologické základy Sociálnej práce (základy všeobecnej a sociálnej psychológie, psychológia osobnosti, psychológia medziludskej komunikácie, základy poradenskej psychológie)
- ❑ Právne základy Sociálnej práce (pramene práva, ústavné právo)
- ❑ Postupová semestrálna práca.
- ❑ Odborná prax.

Uvedené znalosti tvoria 3/5 ECTS kreditov študijného programu 1. roku štúdia.

- ❑ Právne základy sociálnej práce (pracovné právo, občianske právo, trestné právo, správne právo).
- ❑ Ekonomické základy Sociálnej práce (ekonomika nevýrobnej sféry, sociálne a zdravotné poisťovníctvo, sociálne dávky, sociálne zabezpečenie).
- ❑ Metódy a techniky Sociálnej práce (individuálna a skupinová sociálna práca, projektovanie, poradenstvo, bálintovské, rogeriánske, terapeutické, logoterapeutické a iné skupiny, umenie pomáhať, humanistické, psychoanalytické, logoterapeutické a ďalšie prístupy a ďalšie).
- ❑ Sociálno-pedagogické a sociálno-andragogické základy Sociálnej práce (vzdelávanie a rekvalifikácia, sociálno-pedagogické intervencie, skupinové vzdelávanie).
- ❑ Výcvik a prax v Sociálnej práci (nácvik asertivity, sebazpoznávania, empatie, prax zážitkov na sebe, prax v roli klienta, prax člena tímu a ďalšie).
- ❑ Semestrálne projekty v Sociálnej práci (projekt riešenia makrosociálnych a mikrosociálnych problémov, projekt riešenia čiastkových prierezových problémov).

Uvedené znalosti tvoria 3/5 ECTS kreditov študijného programu 2. roku štúdia.

- ❑ Výcvik a prax v sociálnej práci (nácvik kongruencie, pokračujúce nácviky, asertivity, sebazpoznávania, empatie, prax zážitkov na sebe, prax člena tímu, supervízorská prax, prax v práci s minoritami a ďalšie).
- ❑ Teórie a koncepcie sociálnej práce (etapy ľudského života, penitenciárna a postpenitenciárna starostlivosť, primára sekundárna a terciárna prevencia v SP, sociálno-patologické javy, povinne voliteľné predmety - drogové závislosti, sociálna práca v zdravotníckych zariadeniach, práca s mládežou, geriatrická starostlivosť, street work, práca v neštátnych organizáciách tretieho sektoru, riešenie ekologických problémov, otázky životného štýlu, kvantitatívne a kvalitatívne metódy sociálneho výskumu a i.).
- ❑ Záverečná práca - štátna skúška Bc.

Uvedené znalosti tvoria 3/5 ECTS kreditov študijného programu 3. roku štúdia.

Ďalšie témy jadra znalostí študijného odboru (1. stupeň)

- ❑ sociálna práca s rómskou komunitou
- ❑ sociálna práca s migrantami
- ❑ misijná sociálna práca
- ❑ sociálne deviácie
- ❑ sociálna práca vo verejnej správe (štátnej správe, samospráve)
- ❑ spoločenské, morálne a právne aspekty profesie
- ❑ podnikanie v sociálnej sfére

Znalosti uvedené v korpuse musia byť súčasťou obsahu každého študijného programu v tomto študijnom odbore. Študijný program teda musí pokrývať celý obsah študijného odboru. Hĺbka

rozpracovania však môže byť rôzna, nie však menej ako sa vymedzuje v jadre. Ak sú uvedené témy alternatívne, študijný program musí obsahovať aspoň jednu, alebo umožňovať voľbu jednu spomedzi nich.

Indikátorom priznania spôsobilosti inštitúcie priznávať akademický titul "bakalár" je kumulatívna hodnota kreditov študijného programu na úrovni 3/5 celkového počtu ECTS kreditov, odpovedajúcich 100 % ECTS kreditov študijného odboru.

Štátna skúška (1. stupeň)

- obhajoba záverečnej (bakalárskej) práce (abstrakt v jazyku anglickom), rozsah práce študenta v kreditovom vyjadrení musí byť úmerný významu z hľadiska príspevku k profilu absolventa, vzhľadom na alternatívy študijného programu
- overenie spôsobilosti riešiť sociálne problémy a ostatné úlohy sociálnej práce
- kolokviálna skúška z oblasti poznania študijného odboru Sociálna práca.

Obsah pre druhý stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (2. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (2. stupeň)

Absolvent druhého stupňa vysokoškolského štúdia Sociálnej práce je schopný

- Analyzovať a ujasňovať si rôzne teórie a aktuálne problémy, aplikovať vedomosti a poznanie v praxi, využívať výsledky výskumu v práci.
- Analyzovať a zhodnocovať vlastnú osobnú skúsenosť, ako aj skúsenosti iných.
- Pomáhať pri poskytovaní rôznych druhov pomoci, pozorovať, chápať a interpretovať správanie a postoje, komunikovať v najrozličnejších okolnostiach, vyjednávať, utvárať vzťahy, rozvíjať spoluprácu, zastupovať záujmy iných.
- Rozhodovať, ak sa rozhodnutie vyžaduje, prijímať rozhodnutia s ohľadom na individuá, rodiny alebo skupiny, spolu s nimi, identifikovať rozhodnutia, ktoré vyžadujú predchádzajúcu konzultáciu s ostatným personálom, pôsobiť v rozhodovacom procese inštitúcie, organizácie, uskutočňovať rozhodnutia v spolupráci s inštitúciami alebo odborníkmi, pokiaľ je to potrebné.
- Utvárať a udržiavať pracovné vzťahy, uvedomovať si emócie a pracovať s nimi s ich účinkom na svoju osobu alebo iných ľudí, uvedomovať si individuálne a kultúrne odlišnosti a pracovať s nimi, využívať svoju autoritu, byť si vedomý možnej agresivity, nepriateľstva, hnevu klientov a pracovať s nimi plne si uvedomujúc riziká pre seba a iných.
- Zaznamenávať si dôkladne a sústavne svoju prácu, presadzovať politiku inštitúcie a zároveň zohľadňovať dôvernosť a osobný prístup jedinca, spracovávať a prezentovať správy, organizovať, robiť časový rozvrh a monitorovať prácu, získavať informácie s využitím dostupných a všeobecne akceptovaných foriem.
- Vyhľadávať a určovať typy poskytovaných služieb, ovplyvňovať rozvoj služieb, poznať význam a tvorivo zužitkovať zdroje, ktoré poskytujú zariadenia alebo inštitúcie v sociálnej sfére.

Študijný program Sociálnej práce predstavuje so štandardnú dĺžku štúdia 2 roky. Pre uchádzačov, ktorí ukončili prvostupňové v niektorom príbuznom príp. vzdialenejšom študijnom

odbore, možno navrhnuť študijný program, obsahujúci i jadro znalostí 1. stupňa so štandardnou dĺžkou štúdia 3 roky.

Teoretické vedomosti (2. stupeň)

Absolvent odboru Sociálna práca (2. stupeň)

- získal a pochopil podstatné fakty, pojmy a princípy zo základov teórie a praxe sociálnej práce,
- osvojil si koncepcie teórie a metodiky sociálnej práce a jej interdisciplinárne súvislosti,
- vie analyzovať problematiku cieľov, obsahu, metód a foriem pomoci jednotlivcovi,
- pochopil rôznorodosť a komplexnosť príčin sociálnych problémov, dokáže odborne interpretovať ich politicko-ekonomické a kultúrne súvislosti,
- vie aplikovať základné poznatky psychologických, sociologických, filozofických, pedagogických, ekonomických, politologických a právnych vied pri riešení sociálnych problémov,
- kriticky analyzuje a aplikuje celú paletu konceptov, princípov a praktík odboru v kontexte voľne definovaných problémov, pričom preukazuje efektívne rozhodovanie v súvislosti s výberom a použitím metód, techník a prostriedkov,

Praktické schopnosti a zručnosti (2. stupeň)

Absolvent odboru Sociálna práca (2. stupeň) získa schopnosť

- analyzovať a porozumieť podstate problémov jednotlivcov, skupín a komunit,
- špecifikovať, navrhovať, implementovať a udržiavať rozsiahle integrované riešenia zahŕňajúce determinanty problémov makro, mezo i mikroprostredí,
- preukazovať dôkladné porozumenie nosných oblastí znalostí a teórie sociálnej práce spolu so schopnosťou kritického úsudku v celom spektre problémov súvisiacich so sociálnou prácou,
- nachádzať a prezentovať vlastné riešenia problémov pri výskume, vývoji, projektovaní a konštruovaní riešenia problémov v sociálnej práci,
- vie realizovať zložité riešenia, používať moderné metódy a prostriedky pri riešení problémov.
- pracovať v projektoch, ktoré zahŕňajú identifikáciu problému, analýzu, návrh a implementáciu rozsiahlych riešení v sociálnej práci spolu s testovaním a primeranou prvo- druho- a tret'ostuňovou dokumentáciou, pričom si uvedomuje jednotlivé aspekty kvality.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti (2. stupeň)

Absolvent odboru Sociálna práca (2. stupeň) dokáže

- pracovať efektívne ako jednotliviec, ako člen alebo vedúci tímu,
- pracovať v oblasti terénnej sociálnej práce (napr. stnetwork) a v oblasti rezidenčnej sociálnej práce
- identifikovať mechanizmy pre kontinuálny vlastný profesionálny vývoj a učenie sa,
- udržiavať kontakt s najnovším vývojom vo svojej disciplíne,
- riadiť sa primeranými praktikami v súlade s profesionálnym, právnym a etickým rámcom disciplíny.

Vymedzenie jadra znalostí (2. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru (2. stupeň)

- Teória, etika a metodológia sociálnej práce.
- Sociálna filozofia a etika v Sociálnej práci (sociálno-filozofické koncepcie človeka, ľudskej slobody, zodpovednosti, viny, trestu a spravodlivosti, rovnosti príležitostí a pod., dejiny sociálnej starostlivosti, etika v práci sociálneho pracovníka).
- Politologické základy sociálnej práce (liberálne, konzervatívne, sociálnodemokratické a eklektické prístupy, štát verejného blaha, sociálna doktrína, rodinná politika, aktívna politika zamestnanosti, politika voči mládeži).
- Makro- a mikroekonomické aspekty sociálnej práce.
- Sociálno-politické súvislosti sociálnej práce.
- Metódy a techniky sociálnej práce (poradenské, terapeutické, intervenčné, resocializačné, preventívne, so zameraním na jednotlivca, rodinu skupinu a komunitu).
- Špecifiká a podstata sociálnej práce s cieľovými skupinami (seniormi, nezamestnanými).
- Semestrálny projekt - magisterské riešenie zadania (vybrané sociálne problémy, metódy a techniky sociálnej práce).
- Funkcie a metódy supervízie
- Špecializovaná odborná prax
- Ročníková práca

Uvedené znalosti tvoria 1/2 ECTS kreditov študijného programu 1 .roku štúdia.

- Sociálno-psychologický výcvik zameraný na konštruktívne riešenie krízových situácií a konfliktov
- Teória organizácie a riadenia tímov
- Sociálne plánovanie a projektovanie
- Podnikanie v oblasti sociálnej práce
- Diplomová práca (DP) - konkrétne riešenie: sociálneho problému, alebo metód a techník sociálnej práce, sociálneho projektu, empirického výskumu príp. zisťovania (sondy, pilotáže), alebo heuristicko-komparatívnej práce, príp. sekundárnej analýzy.

Odporúča sa, aby tieto znalosti tvorili aspoň 1/2 ECTS kreditov študijného programu 2. roku štúdia..

Znalosti uvedené v jadre znalostí musia byť súčasťou obsahu každého študijného programu v tomto študijnom odbore. Študijný program teda musí pokrývať celý obsah Študijného odboru. Aspoň 1/2 obsahu študijného programu musí obsahovať témy (nosné a ďalšie) študijného odboru, v 100 % vyjadrení ECTS kreditov odboru.

Štátna skúška (2. stupeň)

- Obhajoba diplomovej práce (abstrakt v jazyku anglickom)
- Overenie spôsobilosti riešiť sociálne problémy
- Skúška pred komisiou pre štátne záverečné skúšky z oblasti:
 - Teórie sociálnej práce
 - Sociálnej politiky
 - Metód sociálnej práce

Obsah pre tretí stupeň

Vymedzenie odborného profilu absolventa (3. stupeň)

Všeobecná charakteristika odborného profilu absolventa (3. stupeň)

Absolvent ovláda vedecké metódy výskumu, metód a techník SP s orientáciou napr. na terapeutickú, poradenskú, vzdelávacou, makrosociálnu príp. inú paradigmu sociálnej práce, vývoj resp. zdokonaľovanie a štandardizáciu metód a techník sociálnej práce a sociálneho výskumu, street-worku a rezidenciálnej sociálnej práce, ovláda vzťahy sociálnej práce s príbuznými študijnými odbormi a dokáže s nimi systémovo a vedecky spolupracovať.

Teoretické vedomosti (3. stupeň)

Absolvent odboru Sociálnej práce (3. stupeň) si osvojil

- Zásady vedeckej práce, väzby projektovanie - výskum - legislatíva - metodika - aplikácia v sociálnej praxi, vedecké formulovanie problému (opracionalizácia), právne a environmentálne aspekty sociálnej práce, etické a spoločenské stránky vedeckej práce, prezentácia výsledkov výskumov, rozvoj teórie, študijného odboru a prínos pre prax.
- Schopnosti vedecky bádať a prinášať vlastné riešenia problémov v oblasti sociálnej práce a jej teórie.

Doplňujúce vedomosti, schopnosti a zručnosti (3. stupeň)

Absolvent odboru Sociálna práca (3. stupeň) sa podieľa

- na bádani a riešení problémov príbuzných odborov.

Vymedzenie jadra znalostí (3. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí študijného odboru (3. stupeň)

Nosné témy jadra znalostí **3.stupňa tj. PhD.stupňa** vysokoškolského štúdia sú viazané na **teóriu sociálnej práce, vedy o spoločnosti (Social science), osobitne sociológie, sociálnej psychológie, sociálnej pedagogiky, andragogiky, sociálnej filozofie, právnych vied a ekonomiky nevýrobnej sféry.**

Jadro obsahuje len rámcové témy (vybrané state):

Študijná časť:

Študované témy majú charakter predmetov s možnosťou výberu i povinnej účasti podľa rozhodnutia školiteľa

Povinné témy:

Úvod do doktorandského štúdia

Vedecké poznanie a teória vedy.

Kvantitatívne a kvalitatívne metódy výskumu a spracúvania dát

Metodológia sociálnej práce

Odborný cudzí jazyk

Témy podľa rozhodnutia školiteľa:

Súčasnú problémy sociálnej filozofie

Štylistika slovenského jazyka

Formy vedeckej komunikácie

Práca s výpočtovou technikou

Povinné predmety a vybrané nepovinné predmety končia čiastkovou skúškou.

Vedecká časť:

- Výskum aktuálneho vedeckého problému z odboru.
- Zásady vedeckej práce, väzby výskum-legislatíva-metodika-aplikácia v sociálnej praxi, vedecké formulovanie problému, etické a spoločenské stránky vedeckej práce, prezentácia výsledkov, rozvoj študijného odboru a prínos pre prax.

Vedecký program je orientovaný na

- účasť doktoranda na riešení grantových vedecko-výskumných úloh,
- aktívnu účasť na vedeckých podujatiach, konferenciách a seminároch, ako i k samostatnej publikačnej činnosti.

Výskum sa orientuje prednostne na aktuálne otvorené vedecké problémy z odboru.

Znalosti uvedené v jadre majú rozsah 1/3 v študijnej časti a 2/3 vo vedeckej časti. Dizertačná skúška a obhajoba dizertačnej práce (záverečná práca) musí spĺňať kritérium, aby študent preukázal schopnosť samostatne získavať teoretické a praktické poznatky.

INDIKÁTORY ŠTUDIJNÉHO ODBORU

- (1) Študijné programy 1.stupňa vysokoškolského vzdelávania so štandardnou dĺžkou 3 roky obsahujú 180 ECTS kreditov. Pre akceptáciu študijného programu v študijnom odbore, študijný program MUSÍ obsahovať najmenej 108 ECTS kreditov z tém jadra študijného odboru. Študijné programy jedného študijného odboru sa musia líšiť najmenej v 1/5 rozsahu študijných programov navzájom t.j. najmenej v rozsahu 36 ECTS kreditov.
- (2) Študijné programy 2.stupňa vysokoškolského vzdelávania so štandardnou dĺžkou 2 roky obsahujú 120 ECTS kreditov. Pre akceptáciu študijného programu v študijnom odbore, študijný program musí obsahovať najmenej 60 ECTS kreditov z tém jadra študijného odboru. Študijné programy jedného študijného odboru sa musia líšiť najmenej v 1/5 rozsahu študijných programov navzájom t.j. najmenej v rozsahu 24 ECTS kreditov.
- (3) Študijné programy 3.stupňa vysokoškolského vzdelávania obsahujú pomer študijnej a vedeckej časti študijného programu 1:2. O akceptácii študijného programu v študijnom odbore rozhoduje Ministerstvo školstva SR (priznaním práva konať dizertačnú skúšku, záverečnú skúšku vo forme obhajoby dizertácie a priznaním práva udelovať titul "philosophiae doctor - PhD.") špecifické prípady nastavenia iných indikátorov posudzuje Akreditačná komisia Vlády SR ako výnimočnú reláciu k Štruktúre študijných odborov mimo ISCED (International Standard of Classification of Education Documents).

Prof. PhDr. Peter Ondrejko, PhD.

Doc. PhDr. Anna Tokárová, CSc.

ŠTUDIJNÝ ODBOR
3.1.14. SOCIÁLNA PRÁCA

Vypracovali:

Vedúci expert: prof. PhDr. Peter Ondrejko, PhD.
adresa:
Fakulta sociálnych vied UKF Nitra
Kraskova 1
949 74 NITRA
e-mail: aondrejko@profinet.sk

podpis:

Expert: 1. doc. PhDr. Anna Tokárová, CSc.
adresa:
Filozofická fakulta PU
Ul. 17. novembra 1
080 78 PREŠOV
e-mail: tokar@condornet.sk

podpis:

Pripomienky: 2. h. doc. PhDr. Jana Levická, PhD.
adresa:
Fakulta zdravotníctva a sociálnej práce TU
Hornopotočná 23
918 43 TRNAVA
e-mail: jlevicka@truni.sk

podpis:

3. Doc. PhDr. Iveta Radičová, CSc.
adresa:
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
Špitálska 4-8
816 43 BRATISLAVA
e-mail:

podpis:

V Bratislave, Nitre a Prešove a Trnave, 23. 2. 2003